

โครงการสัมมนาเนื่องในโอกาสครบ 100 ปี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
เรื่อง “พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ กับการต่างประเทศและการเมืองไทยร่วมสมัย”

วันอังคารที่ 25 สิงหาคม 2563 เวลา 09.00-12.30 น.

ณ ห้องนราธิป กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา

จัดโดย สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

และ ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ

หลักการและเหตุผล

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ (พ.ศ. 2463-2541) เป็นบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย โดยเป็นบุตรของจอมพล ผิน ชุณหะวัณ หัวหน้าคณะรัฐประหารเมื่อ พ.ศ. 2490 และหัวหน้า “กลุ่มราชครู” ซึ่งมีบทบาทอย่างมากในการเมืองไทยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ทั้งนี้พลเอก ชาติชายเริ่มรับราชการทหารตั้งแต่ พ.ศ. 2483 จนได้เป็นผู้บังคับการโรงเรียนยานเกราะ ก่อนจะถูกโอนย้ายไปเป็นนักการทูตหลังการรัฐประหารของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อ พ.ศ. 2500 โดยได้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำอาร์เจนตินา ออสเตรเลีย ตุรกี วกติกัน และเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำองค์การสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา ตามลำดับ ก่อนจะกลับมาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศและเอกอัครราชทูตประจำกระทรวงจนกระทั่งปลาย พ.ศ. 2515 จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในรัฐบาลจอมพล ถนอม กิตติขจร

หลังสิ้นสุดรัฐบาลทหารเมื่อ พ.ศ. 2516 ประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคประชาธิปไตย พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ได้ร่วมกับบุคคลสำคัญในกลุ่มราชครูอีก 2 คน ได้แก่ พลตำรวจเอก ประमाण อติเรกสาร และพลตรี ศิริ สิริโยธิน ก่อตั้งพรรคชาติไทยเมื่อ พ.ศ. 2517 และดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ผลงานสำคัญคือ การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 และยังได้ร่วมก่อตั้งสมาคมมิตรภาพไทย-จีนในปีถัดมาอีกด้วย หลังจากนั้นพลเอก ชาติชายยังได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและรองนายกรัฐมนตรี และเมื่อถึง พ.ศ. 2531 ก็เป็นผู้นำจัดตั้งรัฐบาลและดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีจนถึง พ.ศ. 2534 อันเป็นช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของชาติ โดยพลเอก ชาติชาย ได้เสนอนโยบายปรับปรุงความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีนที่เรียกว่า “นโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า”

ในวาระครบรอบ 100 ปี พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ใน พ.ศ. 2563 สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ ได้เล็งเห็นถึงบทบาทสำคัญของพลเอก ชาติชาย ทั้งในฐานะนักการทูตและนักการเมืองที่มีต่อการต่างประเทศและการเมืองไทย จึงได้ร่วมกันจัดสัมมนาเรื่อง “พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ กับการต่างประเทศและการเมืองไทยร่วมสมัย” เพื่อวิเคราะห์บทบาทของบุคคลผู้นี้จากมุมมองของบุคคลที่เคย

ร่วมงาน และจากมุมมองของนักวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจภูมิหลังของการต่างประเทศ และการเมืองไทยร่วมสมัย รวมทั้งอาจใช้เป็นบทเรียนในการวางแนวทางเพื่อพัฒนาการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่ออภิปรายถึงบทบาทของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ในฐานะนักการทูตและนักการเมือง ผ่านมุมมองของบุคคลที่เคยร่วมงาน และมุมมองของนักวิชาการ
- 2) เพื่อบรรลุพันธกิจของสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการให้บริการวิชาการด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาที่มีคุณภาพสู่สังคม และพันธกิจของศูนย์ศึกษาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ที่จะเป็จุดเชื่อมความร่วมมือระหว่างนักการทูตกับนักวิชาการเพื่อสร้างและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

ลักษณะการสัมมนา

เนื่องจากมาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโควิด-19 จึงจัดการสัมมนาใน 2 ลักษณะคือ

- เชิญผู้เกี่ยวข้อง นักวิชาการ สื่อมวลชน เข้ารับฟังแบบเว้นระยะห่างจำนวน 50 ท่าน ณ ห้องนราธิป กระทรวงการต่างประเทศ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- ถ่ายทอดสดต่อสาธารณชน ผู้สนใจ ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ Facebook : สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา และ วิทยุสุราษฎร์

วันที่/สถานที่จัดสัมมนา

วันอังคารที่ 25 สิงหาคม 2563 เวลา 09.00-12.30 น.

ณ ห้องนราธิป กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา

ผู้เข้าร่วมสัมมนากลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน (จำกัดผู้เข้ารับฟังเนื่องจากมาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโควิด-19)

- ผู้เกี่ยวข้องกับพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ (อดีตเอกอัครราชทูต ฯ)
- ผู้บริหาร นักวิชาการ หน่วยงานอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง
- สื่อมวลชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ทั้งในฐานะนักการทูตและนักการเมือง
- 2) เวทีพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักวิชาการ นักการทูต และผู้สนใจทั่วไป ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างองค์ความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

กำหนดการ

โครงการสัมมนาเนื่องในโอกาสครบ 100 ปี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เรื่อง “พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ กับการต่างประเทศและการเมืองไทยร่วมสมัย”

วันอังคารที่ 25 สิงหาคม 2563 เวลา 09.00-12.30 น.

ณ ห้องนราริป์ กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา

จัดโดย สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

และ ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-09.10 น.	พิธีเปิด -กล่าวรายงานโดย ดร.อนุสนธิ์ ชินวรรโณ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ -กล่าวเปิดงาน โดย รศ. ดร.กิตติ ประเสริฐสุข รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
09.10-19.20 น.	มอบของที่ระลึกและถ่ายภาพร่วมกัน
09.20-10.20 น.	หัวข้อ “พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ในฐานะนักการทูต” วิทยากร: ดร.เดช บุญนาค อธิการบดีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ดำเนินรายการ: ดร.อนุสนธิ์ ชินวรรโณ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ
10.20-11.20 น.	หัวข้อ “พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ในฐานะนักการเมืองกลุ่มราษฎร” วิทยากร: ศาสตราจารย์นรรนตี เศรษฐบุตร ราชบัณฑิต และนายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ดำเนินรายการ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัศรพงษ์ คำคุณ คณบดี วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
11.20-12.20 น.	หัวข้อ “พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ กับสมาคมมิตรภาพไทย-จีน” วิทยากร: อาจารย์สงวน ลิ้มโนมนต์ ภาคีสมาชิกราชบัณฑิตยสถาน และกรรมการประจำสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ดำเนินรายการ: รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล เครือรัฐติกาล ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
12.20-12.30 น.	กล่าวสรุปและปิดการสัมมนา โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล เครือรัฐติกาล ผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์